

אבי החליט להתבסס ולהתמקם כעצמאי. אחיו של אבי, אוסקר, שכמוהו עבר אותו מסלול חניכות וצוערות, רכש ב- 1910 חנות בעיירה מזרחה מברלין, בד פרייאנולדה (Bad Freienwalde a/O). ב-12 ק"מ משם, בעיירה ווריץן (Wriezen a/O), עמדה חנות למכירה, שאבי רכש ופתחה ב-1912. רכישת חנות מידי בעל עסק לא היה ענין של מה בכך. חנווני מכר את עסקו עם הגיעו לשיבה ולא היו לא בניס ממשיכים. לא היה מקובל לשנות את שם העסק (כל עוד לא נמכר בגלל פשיטת רגל); השם המקורי נשמר, עם תוספת Nflg., קיצור של Nachfolger: 'הבא אחרי'. שם העסק היה אפוא DALLMANN NFLG. ונשאר כך גם אחרי שנמכר הלאה ב-1938. בתקופת הנאצים לא רצו הקונים הגויים לשמור על שם עסק יהודי, אבל בדרך כלל, גם היום לא משנים שם פירמה. כל-בו טיץ' עדיין קיים בגרמניה בשם זה, אם כי למשפחת טיץ' היהודית כבר אין זכר. יהודים גם הביאו את שם עסקם מגרמניה לארץ: חנות המתנות רוזנהייך באלנבי באה ישר מקורפירסטנדס בברלין.

המוצא והרקע של אימי לא שונים בהרבה מזה של אבי, אך היא גדלה בסביבה אחרת, בעיר גדולה. היא נולדה ב-1883 בראוויץ' בפרווינץ פוזן (חבל זה, Poznan, הועבר לפולניה אחרי 1918). אימי הייתה השלישית בין ארבע אחיות שנולדו, כנראה, זו אחר זו. גם אביה התחיל כרוכל, אך עסק בסוג אחר של סחורה - בין היתר איקונות ותמונות קדושים נוצריות, שהיו מבוקשות אצל האיכרים בכפרים. זה הביאו במרוצת הזמן לסחר בעתיקות, ולא פחות חשוב, להתמחות מקצועית בענף. בסוף שנות ה-80 המשפחה עברה לברסלאו (מ-1945 - עיר זו הייתה ל'Wroclaw - הפולנית), אז בירת הפרווינץ סיליזיה, עיר בת חצי מליון תושבים, מרכז תעשייתי, ובה אוניברסיטה, אופרה ותיאטראות בעלי מוניטין ארצי, מוזיאונים - וקהילה יהודית גדולה ותוססת. גם אמא לא גמרה יותר משמונה כיתות ב"ס יסודי יהודי, אך היא, בכל זאת, נהנתה מסביבה של עיר גדולה עם אפשרויות להרחבת אופקים מבחינה תרבותית וחברתית.

עם גמר הלימודים אימי מצאה לה מקום עבודה בבית מסחר גדול ורכשה לה שם מהר עמדה. כבר בגיל 16 עבדה כקופאית, תפקיד שלפני עידן הקופה הרושמת נדרש בו אמון מיוחד בעובד מצד המעסיקים. היא גם עסקה, כנראה, בניהול חשבונות ובתפקידים מנהליים - אך על זה איני יודע הרבה. היא נשאה לאבי כשהייתה בת 32.

את חנות העתיקות של סבא נוישטט אני זוכר היטב. ביקרנו שם פעמים רבות, ובפעם האחרונה בשנת 1936, שלוש שנים לפני הסוף. הייתה זאת דירה בת 8 - 10 חדרים מרווחים וגבוהים. בשנים הראשונות התאורה עוד הייתה על גז. חצי דירה שימשה כמגורים, והמחצית השניה שימשה כחנות. החדרים היו מלאים עד לתקרה בעתיקות מכל סוג: רהיטים, שטיחים, תמונות, ויטרינות מלאות תכשיטים וקישוטים, פיגוריונות מייסן (פסלוני חרסין), כלי כסף, ותשמישי קדושה עתיקים (Judaica). כילדים הסתכלנו בכל אלה מוקסמים ובנשימה עצורה. פעם אחת אחותי התלהבה כל כך מחפץ כלשהו, שמצאה עצמה, פתאום, עם ראשה בתוך הויטרינה - דרך השמשה.

בזיכרונות ילדות מגזימים לעתים קרובות, אך כשאתי מטייל היום ברח' בן יהודה בת"א ומעיף מבט אל חנויות העתיקות שם, אני מוצא בהן רק חלק קטן וחיוור של שלל הדברים שנערמו בברסלאו. כמובן, לא הייתה תצוגת הסחורה לראווה, כפי שנהוג היום בחנויות היותר מפוארות, אבל הקונים דאז (וגם היום יש רבים כאלה) העדיפו את הערבוביה של הבזאר האפלולי, בו יכלו לחטט ולקוות לגלות מציאות, אם לא אוצרות, והקונים הרציניים והבקיאים ידעו מראש, מה לחפש. אך הסחר הרציני בעתיקות התנהל מחוץ לכותלי החנות, באולמי המכירה הפומבית, ברכישת עזבונו שלמים ומכירתם המיידית לקונה אחר; הרבה דברים הלכו מיד ליד בין הסוחרים ולא הגיעו כלל למדפים. (כיצד הוציאו את הדברים מגרמניה, ואם בכלל, איני יודע). אחרי שהעסק עבר 1939 לניו יורק התחילו היורשים, אחותה של אמא ובעלה, מחדש את הסחר בעתיקות במתכונת המסורתית. בן דודי ארנסט, בעלה של סטפי, שהמשיך את העסק אחרי מות אביו, גתן עיצוב מודרני ואלגנטי לחנות שלהם בשד' מדיסון, עם חלון ראוה וויטרינות וזלפקי זכוכית. אך זה רק בשנות החמישים; בשנות העשרים עוד לא צפו, שעולם זה עלול לשקוע ולרדת לתהום...